

OPONENTSKÝ POSUDEK

na diplomovou práci Bc. Anežky Vlasaté

Rozvoj dětské hudební tvořivosti na 1. stupni ZŠ ve třídách s programem Začít spolu

Vývoj situace v českém školství za posledních 20 let je charakteristický neustálým hledáním inovativních modelů výuky. Jedním z nich je i výukový model Step by Step, u nás známý pod názvem Začít spolu, s nímž se v praxi můžeme stále více setkávat především v MŠ nebo na 1. stupni ZŠ. V rámci tohoto modelu je kladen velký důraz mj. na tvořivost, integrativní pojetí výuky a samostatnou aktivitu dětí (viz tzv. centra aktivit aj.). Autorka předložené práce je začínající hudební pedagožkou a zároveň má s výukovým programem Začít spolu osobní zkušenost. Je tedy nasnadě, že svou práci zaměřila na výzkum rozvoje dětské hudební tvořivosti ve třídách s výše uvedeným výukovým modelem.

Přeložená diplomová práce je rozvržena do šesti tematických celků. V první a druhé kapitole (str. 12–28) autorka shrnuje současné tendence ve vzdělávání se zřetelem na alternativní školy a inovativní přístupy. V třetí kapitole (str. 29–45) seznamuje čtenáře se vzdělávacím programem Začít spolu (včetně kurikulárních, organizačních, sociálně-vztahových, diagnostických, metodických a hodnotících strategií). Nevyhýbá se ani úvaze nad silnými stránkami a slabými místy tohoto programu. Čtvrtá a pátá kapitola (str. 46–72) jsou věnovány problematice dětské hudební tvořivosti, vhodným metodickým postupům pro její rozvoj a samozřejmě i roli učitele v tomto procesu.

Ve stěžejní, tj. šesté kapitole diplomové práce (str. 73–96) jsou prezentovány metodologická východiska, metodika a výsledky akčního výzkumu na téma Užití hudebně tvořivých činností ve výuce. Pro výzkumný vzorek bylo zvoleno celkem 6 tříd (2 x 3. ročník, 2 x 4. ročník a 2 x 5. ročník) ze dvou pražských základních škol, v nichž sama autorka pedagogicky působila jako učitelka hudební výchovy. Cílem výzkumu byl popis vybraných činností zaměřených na rozvoj hudební tvořivosti a porovnání zkušenosti s uplatňováním hudebně tvořivých činností ve třídách s tradiční výukou versus třídách s výukovým programem Začít spolu. Jak již bylo v úvodu uvedeno, jedním z atributů modelu Začít spolu je důraz na kreativitu žáků, a proto formulace hypotézy „*Program Začít spolu podporuje u žáků mladšího školního věku rozvoj hudební tvořivosti v porovnání s běžnými třídami.*“ (viz str. 74) v podstatě předem implikuje její potvrzení. Z toho důvodu bych doporučila rozšířit uvedenou formulaci o slovní spojení „do jaké míry“ nebo ji konkretizovat dle vytyčených kategorií, popř. omezit kategorie pouze na ty, které s hudební tvořivostí souvisejí velmi úzce. Výsledné závěry by tak mohly u hudebních pedagogů podpořit zájem o tento výukový model.

Jako problematická se jeví formulace a vymezení cíle práce: „ (...) nastudovat a smysluplně zpracovat problematiku tvořivosti (...) a v praxi se zaměřit na uplatňování hudebně tvořivých činností ve výuce. Dalším cílem je seznámit se se vzdělávacím programem Začít spolu (...). Domnívám se, že např. nastudovat danou problematiku by nemělo být cílem práce, ale výchozím momentem.

Autorka se při zpracování práce hojně opírala o literaturu, a to jak z oblasti obecně pedagogické, obecně didaktické nebo hudebně metodologické, tak z publikací, jež se zabývají problematikou moderních proudů a směrů ve výchovně vzdělávacím procesu.

Forma a jazyk diplomové práce jsou velmi zdařilé; pouze je na místě zmínit drobné jazykové nebo typografické nedostatky, např. hojně vyskytující se neslabičná předložka na konci řádku (na str. 97 čtyřikrát!), chybně uváděný zápis zkratky „hv“, občasné chyby

v interpunkci apod. Způsob citace všech elektronických informačních zdrojů (tj. nikoliv internetových) je v závěrečném seznamu uveden chybně.

Celkové posouzení: Předložená diplomová práce nabízí pohled na nové možnosti a cesty ve výuce hudební výchovy a může se pro řadu hudebních pedagogů stát novým inspiračním zdrojem při jejich práci.

Hodnocená práce **vyhovuje** požadavkům kladených na diplomovou práci. Předloženou diplomovou práci proto **doporučuji** k obhajobě.

Vzhledem k výše jmenovaným skutečnostem ji hodnotím známkou:

Otázky k obhajobě:

- Jedním z cílů práce bylo „smysluplně zpracovat problematiku tvořivosti“. V závěru práce se již o něm nezmiňujete. Došlo k naplnění i tohoto cíle?
- Pokud byste měla doporučit výukový model Začít spolu jako vhodný způsob podpory rozvoje hudební tvořivosti, v čem by spočívala Vaše argumentace?

V Praze dne 9. ledna 2018

PhDr. Petra Bělohávková, Ph.D.

oponent práce